

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 28 kwietnia 1931 r.

Nr. 16-17

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektryków Polskich,
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Lucku.

Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borysławiu.
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.

TREŚĆ:

Wielkie Zagłębie Polskie <i>inż. G. Sippko</i>	A—33
Walne Zebranie Koła Ogrzewników	A—36
Protokół Walnego Zebrania Stow. Techników w Warszawie w sprawie szkoły im. Staszica	A—39
Komunikaty Stow. Zrzeszonych i Kół	A—40

TREŚĆ KRONIKI TECHNICZNEJ Nr. 7:

Najważniejsze nowości techniczne 1930 r. Od Redakcji	29
Dział III. Elektrotechnika	30

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{3}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 13—14—15 — 50 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie

Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek dnia 8 maja r. b. o godz. 8 wiecz. w Wielkiej sali gmachu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym p. ADAM KUCHARZEWSKI wygłosi odczyt p. t.: „Technika kierownictwa w fabrykach pracujących na zamówienia“.

II. KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW.

KOŁO INŻYNIERÓW CYWILNYCH zawiadamia Kolegów, że następne zebrania miesięczne odbywać się będą, punktualnie o godz. 8-ej wiecz. w soboty: 11 kwietnia, 9 maja i 6 czerwca r. b.

KOŁO ODLEWNIKÓW nadsyła następujący komunikat: „Komitet Organizacyjny I Ogólno-Polskiego Zjazdu Odlewników podaje do wiadomości, iż termin Zjazdu ustalono na dzień 9—10 V. 31. Po zamknięciu Zjazdu przewidywane są wycieczki o charakterze technicznym. Program Zjazdu zapowiada się bardzo ciekawie; do chwili obecnej zgłoszona jest poważna ilość referatów. Obok referatów, omawiających własności stopów odlewniczych, możliwości zastąpienia koksu czeskiego—krajowym, zgłoszone zostały referaty, poruszające sprawę złóż piasków formierskich w Polsce, klasyfikację braków odlewniczych, normalizację modeli oraz wiele innych. Komitet Organizacyjny wzywa kolegów o wcześniejsze nadsyłanie swoich referatów, termin nadsyłania których upływa w dniu 15. IV. podania zaś skrótów dn. 1. IV. 1931 r.“

W myśl uchwały Walnego Zebrania KOŁA ODLEWNIKÓW z dnia 17.II. 31 r. Koło Odlewników pośredniczy swym członkom przy poszukiwaniu posad w przemyśle odlewniczym. Zwracać się pod adresem Koła Odlewników przy Stow. Techn. Polsk. w Warszawie, ulica Czackiego nr. 3/5.

KOŁO ODLEWNIKÓW komunikuje: 1) w dn. 20 — 21 maja r. b. odbędzie się w Paryżu Kongres Odlewniczy, organizowany przez Association Technique de Fonderie, 2) Sekcja Pośrednictwa Pracy przy Kole zawiadamia, iż wakuje posada inżyniera względnie technika-odlewnika z odbytą praktyką, obeznanego z odlewem kuto-lanym. Oferty nadsyłać do Kancelarii S-nia pod adresem Koła Odlewników.

KOŁO MECHANIKÓW zawiadamia, że dnia 5 maja r. b. w Stow. Techników Polskich w Warszawie, w sali IV, o godz. 8-ej wieczór odbędzie się Zebranie Koła, na którym p. inż. Skotnicki wygłosi odczyt p. t. „Zastosowanie nowoczesnego silnika spalinowego“ z przezroczami. O jaknajliczniejsze przybycie na ten odczyt prosi Zarząd Koła. Goście mają na odczyt wstęp bezpłatny.

Polska Bibliografia Techniczna.

- BIBLIOTEKA
POLITECHNICZNEJ WARSZAWSKIEJ
Warszawa, Pl. Jedności Robotniczej 4**
- P** 1926 385(438)
B Przegl. Techn. Nr. 3
T ŚMIECHOWSKI J. Pierwsze koleje żelazne na ziemiach Polskich. 2240 sl.
- P** 1926 621.941.2
B Przegl. Techn. Nr. 4
T J. B. Półautomat Fay'a 700sl. + 8rys.
- P** 1926 669:338(438)
B Przegl. Techn. Nr. 4 i 5
T KUCZEWSKI WŁADYSŁAW inż. Hutnictwo polskie w r. 1925 i widoki na przyszłość (odczyt wygł. w Królewko. Huckiem Kole Polskiego Stow. Inżynierów i Techników woj. Śląskiego w dn. 9 I. r. b. 2450 sl. + 16 tabl.
- P** 1926 69(06)
B Przegl. Techn. Nr. 4
T (IV Międzynarodowy Kongres Budowany Paryż 1925. 700 sl.
- P** 1926 663.52 + 661.772
B Przegl. Techn. Nr. 4 (Wiad. Pol Kom. Norm.) Badanie środków skażających dla spirytusu 1250 sl.
- P** 1926 92(Staszic)
B Przegl. Techn. Nr. 5
T KUCHARZEWSKI FELIKS prof. dr. O. Staszicu, jako początkodawcy życia zawodowego techników polskich (odczyt wygł. 22 II. 1926 r. na obchodzie stuletniej rocznicy zgonu Stanisława Staszica w Stow. Techników Polskich w Warszawie. 2800 sl.
- P** 1926 69.022.3:669.86
B Przegl. Techn. Nr. 5 i 6
T LANGE K. inż. Grubość ścian domów mieszkalnych w zależności od ich przemarzania. 1660 sl. + 3 rys. + 2 tabl.
- P** 1926 674:338(438)
B Przegl. Techn. Nr. 5
T BIEGELEISEN B. dr. inż. Przemysł drzewny w Polsce w r. 1925. 1050 sl. + 1 rys.
- P** 1926 666.942
B Przegl. Techn. Nr. 5 (Wiad. Pol. Kom. Norm.) Analiza chemiczna cementu portlandzkiego. 1400 sl.
- P** 1926 669:621.74
B Przegl. Techn. Nr. 6, 8, 9 i 10
T CZOCHRALSKI J. Frankfurt n/M Struktura metali i jej znaczenie w odlewnictwie (odczyt wygł. na walnym zebraniu Czeskosłowackiego Stow. Odlewników w Pilźnie. 3850 sl. + 48 rys. + 1 tabl.
- P** 1926 62(06)
B Przegl. Techn. Nr. 6
T C. W. Współpraca przemysłu i Stow. inżynierów z Ministerjum Wojny. 1090 sl.
- P** 1926 66:338(438)
B Przegl. Techn. Nr. 6
T ZAMOYSKI Ł. inż. Przemysł, chemiczny w Polsce w r. 1925. 1320 sl.
- P** 1926 669.1
B Przegl. Techn. Nr. 7
T KUCZEWSKI WŁADYSŁAW inż. met. Nierdzewiejące tworzywa żelazne. 2160 sl. + 4 rys. + 3 tabl.
- P** 1926 658.2
B Przegl. Techn. Nr. 7
T ŚMIGIELSKI JAN inż. Organizacja pracy i jej wyniki w jednej z polskich wytwórni mechanicznych. 2490 + 7 rys.
- P** 1926 62(071.1)
B Przegl. Techn. Nr. 7
T W sprawie naszych wyższych uczelni technicznych: zdanie p. Rektora Polit. Warszawskiej, prof. Cz. Skotnickiego. uwagi prof. E. Ł. Geislera; naukowa organizacja pracy — a szkolnictwo dr. Br. Biegeleisen 4200 sl.
- P** 1926 389.6(063)
B Przegl. Techn. Nr. 8 i 9
T ROGINSKI A. prof. Międzynarodowa Konferencja Normalizacyjna w Zurychu. 1860 sl.
- P** 1926 385(438)
B Przegl. Techn. Nr. 8
T BERKIEWICZ J. inż. Nowa linja kolejowa od Kutna do Płocka 1220 sl.
- P** 1926 658.2:625.26
B Przegl. Techn. Nr. 8
T ROTHERT ALEKSANDER. O organizacji warsztatów kolejowych. 960 sl.

JUBILEUSZOWE DZIESIĄTE TARGI POZNAŃSKIE

1 9 3 1

znacznie obniżyły ceny by przyjść z pomocą Gos-
podarstwu Polskiemu

26 kwietnia — 3 maja

1. Dolarów 100.000.000 wpłynie do Polski w roku bie-
żącym.
Zapasy towarów wyczerpały się.
Wiosna spowoduje zakupy i przyniesie ożywienie.
2. W czasie kryzysu świat podwoił reklamę; Ty ją zmiej-
szyłeś kurcząc własne obroty.
Reklama targowa jest najskuteczniejszą bo uderza
w kupca a nie w przechodnia.
3. Reklama Targowa jest najtańszą bo zamiast kosztów
przynosi zysk. Transakcje pierwszego dnia opłacają
koszta udziału.
4. Targi trwają tylko 8 dni, nie wymagają dekoracji stoisk
i dają możliwość sprzedaży wielkiej ilości mniejszych
partyj towaru za gotówkę z dostawą po zamknięciu
Targów.
5. Na X Targi przyjadą hurtownicy z głównych ośrod-
ków Europejskiego handlu, wielcy eksporterzy portowi
na rynki zamorskie oraz agenci zakupu uniwersalnych
magazynów miast stołecznych Europy Zachodniej.
6. Tegoroczne Targi wiosenne będą jedyną imprezą ego
sezonu,

Wielkie Zagłębie Polskie.

Mamy obecnie przed sobą zadanie likwidacji pozostałości i śladów rozkładu duchowego, przy pomocy którego usiłowano osłabić wzgl. rozbić naszą odporność narodową. Usiłowania te na obszarze Wielkiego Zagłębia Polskiego ¹⁾ i obejmujących je naszych narodowych kresów

południowo-zachodnich pozostawiły ślady wyjątkowo dla nas bolesne. Mamy tutaj przed sobą zadanie odbudowy dawnych tradycji polskich i stworzenia nowych wytycznych w ujmowaniu naszych spraw podstawowych.

¹⁾ Patrz prace inż. Gustawa Sippko:

„Przegląd Górniczo-Hutniczy” 1930 r.

1. Wielkie Polskie Zagłębie Górniczo-Hutnicze
2. Wielkie Polskie Zagłębie w różnych projektach obszarów celnych
3. Wielkie Polskie Zagłębie w przemyśle europejskim i państw ościennych
4. Wielkie Polskie Zagłębie wobec studjów wyższych.

„Technik” 1930 r.

5. Wielkie Zagłębie Polskie jako wytwórca żelaza
6. Wielkie Zagłębie Polskie jako wytwórca opału
7. Wielkie Zagłębie Polskie w stosunkach europejskich.

„Technika Ciepła” 1930-1931 r.

8. Wielkie Zagłębie Polskie jako źródło energii
9. Wielkie Zagłębie Polskie w europejskich projektach energetycznych.

„Inżynier Kolejowy” 1930 r.

10. Wielkie Zagłębie Polskie wobec przyszłych inwestycji kolejowych.

Rzeczywiście, przez okres przeszło stuletni czyniono wysiłki w kierunku przekonania nas, że wszystko zawdzięczamy twórczości zaborców, że my sami ani własnego przeznaczenia, ani własnych celów i dążeń mieć nie powinniśmy i nie mamy i że istniejemy, właściwie, dla celów i potrzeb obcych. Pamiętamy przedwojenne dowodzenia urzędowych historyków rosyjskich, że bitwę pod Grunwaldem w 1410 r. wygrały dla nas pułki, złożone z ludności smoleńskiej, czyli pułki rosyjskie. Pamiętamy również twierdzenia różnych polityków niemieckich, że my, właściwie, jako „**eine minderwertige Nation**” nie możemy obejść się bez przewodnictwa i pomocy niemieckiej w tworzeniu naszej kultury materialnej i naszego dobrobytu. Po wojnie światowej dowodzą nawet, że Górny Śląsk nie może obejść się bez rynków niemieckich i bez pracy na te rynki, przemilczając całkowicie o gwałtownej przewadze konkurencji westfalskiej, która stopniowo opanowywała te rynki niemieckie. Brak własnego państwa i w związku z tem brak możliwości należytego zorganizowania przeciwstawiania się powyższemu wysiłkom wynarodawiającym, zapłaciliśmy rzeszami Polaków, którzy zwątpili w swój naród i poddali się wynarodowieniu.

Likwidacja pozostałości po wysiłkach wynarodawiających, jakie czyniono od wschodu, postępuje bardzo szybko. Nasz wschód nie był pocięty granicami państwowo-celnymi, nie zna różnic dzielnicowych i szybko traci cienką warstwę naleciałości rosyjskich. O wiele gorzej przedstawia się sprawa likwidacji pozostałości po wysiłkach wynarodawiających, jakie czyniono od strony zachodniej, szczególnie na obszarach Wielkiego Zagłębia Polskiego i obejmujących je naszych narodowych kresach południowo-zachodnich. Tutaj spotykamy się na każdym kroku z demagogicznym wyzyskiwaniem różnic poziomów kultury materialnej i dobrobytu w byłym zaborze niemieckim i w byłym zaborze rosyjskim, którego życie było zahamowane przez administrację rosyjską.

Jednym z takich obcych wysiłków wynarodawiających jest ideowe identyfikowanie Polski z byłym zaborem rosyjskim, powiększonym przez dołączenie byłego zaboru austriackiego. Poza tem na obszarze Wielkiego Zagłębia Polskiego podkreśla się odrębność i różnice byłych dzielnic przez precyzyjne pielęgnowanie określeń i nazw wg. przedwojennego podziału państwo-celnego. Zamiast nazw poszczególnych okręgów Wielkiego Zagłębia Polskiego używa się nadal takich dziwolągów językowych, jak:

a) „**Zagłębie**” bez dalszego określenia wzgl. „**Zagłębie (?) Dąbrowskie**” dla okręgów Dąbrowsko-Sosnowieckich t. zn. wg. położenia w Wielkim Zagłębiu Polskiem dla Obwodu Wschodniego;

b) „**Polski Górny Śląsk**”, wzgl. przy omawianiu spraw wewnętrznych państwa polskiego wprost „**Górny Śląsk**” lub „**Zagłębie (?) Górnos Śląskie**” dla okręgów Śląska Wojewódzkiego czyli wg. położenia w Wielkim Zagłębiu Polskiem dla Obwodu Środkowego;

c) „**Zachodni Górny Śląsk**” dla Okręgów Śląska Opolskiego czyli wg. położenia w Wielkim Zagłębiu Polskiem dla Obwodu Zachodniego. Nieraz słyszy się również nazwy „**Niemiecki Górny Śląsk**” tak, jakby po tamtej stronie granicy już wszystko zostało zniemczone;

d) „**Zagłębie (?) Krakowskie**” dla małego okręgu Jaworzańskiego, stanowiącego południową część Obwodu Wschodniego, wymienionego na początku.

Pozatem mamy jeszcze na pograniczu czesko-polskiem dziwolągi językowe dla Obwodu Południowego wzgl. okręgów południowych Wielkiego Zagłębia Polskiego w postaci „Polskiego Śląska Cieszyńskiego” i „Czechosłowackiego Śląska Cieszyńskiego”. Przytem ten ostatni musimy jeszcze dzielić na okręg Ostrawsko-Witkowicki, zamieszkały przez ludność czeską, i Cieszyńsko-Karwiński zamieszkały przez ludność polską.

Musimy sobie dokładnie uprzytomnić przyczyny skoncentrowania tej akcji wynarodowiającej na obszarze Wielkiego Zagłębia Polskiego i obejmujących je naszych narodowych kresów południowo-zachodnich. Jak widzimy z mapki Nr. 1, ekspansja niemiecka na wschód odbywała się i odbywa się w trzech kierunkach zasadniczych:

a) **południowo-wschodnim** z biegiem Dunaju, — obecnym objawem ekspansji w tym kierunku jest walka o t. zw. „Anschluss” czyli włączenie Austrii do Rzeszy Niemieckiej;

b) **wschodnim** w górę biegu Odry, — obecnym objawem niemieckiej ekspansji w tym kierunku są walki o Górny Śląsk i o jego zniesienie wzgl. odniemczenie;

c) **półno.-no-wschodnim** wzdłuż brzegu Bałtyku, — obecnym objawem niemieckiej ekspansji w tym kierunku są t. zw. „sprawy Gdańskie” jako przygotowanie spraw o t. zw. „korytarz” pomorski.

W ostatnich zaś czasach akcja została spotęgowana przez wpływ różnych czynników politycznych i gospodarczych.

Rzeczywiście, wszelkie bogactwa kresowe, jako bliżej położone do granic narodowościowych czyli łatwo dostępne dla sąsiadów, są zawsze dla tych sąsiadów przedmiotem pożądliwości. Z powodów powyższych Wielkie Zagłębie Polskie, leżące na naszych narodowych kresach południowo-Zachodnich i stanowiące podstawowe ognisko wytwarzające polskiego organizmu gospodarczego, było przed wielką wojną światową pocięte granicami państwowo-celnymi aż trzech zaborców, — niemiecką, rosyjską i austriacką. Po wielkiej wojnie światowej nasi sąsiedzi - zachodni i południowi, — zażądali również udziału w eksploatacji naszych bogactw kresowych, uzasadniając to różnymi względami natury politycznej i gospodarczej. Opierając się na względach powyższych, uzyskali oni możliwość przesunięcia swoich granic państwowo-celnych włąb naszego obszaru narodowego. Na obszarze więc Wielkiego Zagłębia Polskiego i obejmujących je naszych narodowych kresów południowo-zachodnich stan rozbiorowy nie został całkowicie zlikwidowany i w pewnym stopniu, wprawdzie w wymiarze poważnie mniejszym niż poprzednio, ale trwa nadal. Te częściowe trwanie stanu rozbiorowego jest największą przeszkodą dla scalenia poglądów na zagadnienie polskiego organizmu gospodarczego. Tymczasem z chwilą urzeczywistnienia wzgl. opracowywania Europejskiej Unji Celnej będziemy zmuszeni do myślenia kategorjami polskiego ośrodka wytwarzającego na tle ogólnym całego europejskiego przemysłu górniczo-hutniczego.

W nazwie Wielkiego Zagłębia Polskiego mieści się to pojęcie całości ośrodka wytwarzającego jako jednego z podstawowych europejskich zagłębi górniczo-hutniczych:

- I Wielkiego Zagłębia Francusko-Belgijskiego;
- II Wielkiego Zagłębia Niemieckiego w Westfalji;
- III Wielkiego Zagłębia Polskiego i

IV Wielkiego Zagłębia Ukraińskiego, zwanego również Południowo Rosyjskiem.

Geograficzne rozmieszczenie tych zagłębi na kontynencie europejskim jest tego rodzaju, jakby każde z nich było przez przyrodę przewidziane i przeznaczone do pracy dla swojej równiny czyli dla swojego narodu tej samej nazwy.

Na tej podstawie nazwa Wielkiego Zagłębia Polskiego i nazwy jego poszczególnych części zostały:

1. uchwalone na Posiedzeniu Technicznym Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie w dniu 7 lutego 1930 r. 1).

2. uchwalone na Zebraniu Odczytowem Związku Przemysłowców w Krakowie w dniu 10 maja 1930 r.

3. uchwalone na Posiedzeniu Technicznym Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego w Katowicach w dniu 20 maja 1930 r.

4. potwierdzone na Posiedzeniu Technicznym Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie w dniu 21 listopada 1930 r. 1).

5. potwierdzone na Posiedzeniu Technicznym Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Woj. Śląskiego w Katowicach w dn. 2 grudnia 1930 r.

Pozostaje więc obecnie uzgodnić poglądy na nazwy powyższe z Akademią Górniczą w Krakowie, jako wyższą polską uczelnią techniczną dla Wielkiego Zagłębia Polskiego i z urzędami państwowymi w celu ostatecznego wprowadzenia ich do słownictwa polskiego i międzynarodowego.

Akcję powyższą najłatwiej mógłby przeprowadzić Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych za pośrednictwem zjazdów swoich delegatów.

Gustaw Sippko

Walne Zebranie Koła Ogrzewników.

W dniu 29 stycznia r. b. odbyło się pod przewodnictwem prof. H. Czopowskiego Walne Zebranie Organizacyjne Koła Ogrzewników w Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie.

Celem zebrania było wznowienie działalności, przerwanej z chwilą wybuchu wielkiej wojny, oraz ustalenie programu pracy na okres najbliższy.

W sprawozdaniu Komitetu Organizacyjnego streścił p. Bąkowski przebieg prac, związanych z formalnem wznowieniem Koła, oraz powiadomił o powołaniu przez Kom. Org. dwóch komisyj. Jedna z nich w składzie p. p. Bąkowskiego, Godlewskiego i Strassburgera przejrzała i uzupełniła referat p. Bąkowskiego, opracowany na życzenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, w sprawie naczyń, będących pod ciśnieniem pary wodnej w urządzeniach zdrowotnych, który to referat wraz z innemi ma służyć Komisji Min. P. i H. za podstawę do opracowania odpowiednich przepisów bezpieczeństwa. Druga Komisja, złożona z p. p. Bąkowskiego, Kamlera i Ponikiewskiego, przejrzała i uzupełniła projekt słownictwa w ogrzewaniu centralnem, opracowany przez p. Bą-

1) Patrz „Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych” 1932 r. Nr. 8 i Nr. 49-50.

kowskiego na życzenie Komisji Słownictwa Technicznego Akademii Nauk Technicznych.

Jako program najbliższych prac Koła zaproponował Komitet Organizacyjny:

1. Szereg odczytów na tematy aktualne z ogrzewania i wietrzenia.
2. Opracowanie polskich norm obliczeniowych ogrzewań centralnych.
3. Opracowanie przepisów bezpieczeństwa dla ogrzewań wodnych.
4. Uzupełnienie słownictwa ogrzewania i wietrzenia.
5. normalizacja i uproszczenie części składowych ogrzewań centralnych.

Do Zarządu Koła wybrano p. p. F. Bąkowskiego (przewodniczący), M. Nierojewskiego, M. Ponikiewskiego, M. Strassburgera i J. Zyberta.

Protokół Dorocznego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Budżetowego Koła Odlewników przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie w dn. 17. II. 1931 r.

Obecnych: 12 członków Koła i 3 zaproszonych gości.

Porządek obrad:

1. Zagajenie Zebrania i wybór prezydium. 2. Sprawozdanie z działalności za r. 1930. 3. Wnioski ustępującego Zarządu: a) zorganizowanie pośrednictwa pracy przy Kole Odlewników, b) organizacja I-go Ogólno-Polskiego Zjazdu Odlewników, c) wybór czasopisma dla ogłoszeń o Walnych Zebraniach. 4. Zatwierdzenie budżetu na r. 1931 i sprawozdania Komisji Rewizyjnej za r. 1930. 5. Wybory: a) Zarządu Koła, b) Komisji Rewizyjnej, c) Delegata i zastępcy do Rady Delegatów, d) Delegata i zastępcy do Rady Naukowo-Technicznej. 6. Wolne wnioski.

1. Zebranie zagaja w imieniu Zarządu Koła kol. K. Gierdziejewski i proponuje na Przewodniczącego Zebrania kol. pr. S. Okolskiego, a na sekretarza kol. J. Kowtunowa. Propozycję przyjęto przez aklamację.

2. Sprawozdanie z działalności Koła za r. 1930 złożył kol. Lenartowicz Zdzisław, które w odpisie do niniejszego jest załączone (zostało wydrukowane w Nr. 5/6 naszego czasopisma).

3. Wnioski ustępującego Zarządu: a) zorganizowanie pośrednictwa pracy przy Kole Odlewników referuje kol. K. Szymanderski. Kol. S. Okolski mocno popiera ten wniosek i obiecuje bezpłatnie umieszczać wszelkie ogłoszenia, dotyczące pośrednictwa pracy Koła, w „Przemysle Metalowym”. Wniosek przyjęto i przekazano Zarządowi dla szczegółowego opracowania, b) organizacja I-go Ogólno-Polskiego Zjazdu Odlewników — referuje kol. Gierdziejewski. W maju r. b. S. I. M. P. organizuje Zjazd Inżynierów Mechaników w Warszawie, Koło Odlewników proponuje zorganizować Zjazd wspólnie z nimi. Wniosek przyjęto i przekazano Zarządowi Koła z prośbą o załatwienie z jedynym zastrzeżeniem, że wobec ostrego kryzysu, jaki obecnie przeżywa przemysł. Zjazd taki może być narażony na niepowodzenie. Zarząd więc Koła winien w porozumieniu z S. I. M. P. omówić i uzgodnić tę sprawę. c) wybór czasopisma dla ogłoszeń o Walnych Zebraniach — wybrano jako oficjalne czasopismo „Hutnik”.

4. Zatwierdzenie budżetu na r. 1931 i sprawozdania Komisji Rewizyjnej za r. 1930. a) budżet na rok 1931 przedstawił kol. St. Ambrożewicz. Wpływy ze składek preliminowano na zł. 768 (zaległe składki za rok 1930 — 240 zł. i składki za rok 1931 — 528 zł.). Wydatki przewidywano na rok 1931 — druki 140 zł., porto 140 zł., składka za rok 1931 do Międzynarodowego Związku Odlewników — 220 zł., maszynistka za przepisywanie protokołów, zawiadomień i korespondencji — 240 zł., nieprzewidziane — 28 zł. razem — 768 zł., b) sprawozdanie kasowe za rok 1930 przedstawił kol. St. Ambrożewicz. Saldo na 1 stycznia 1930 roku wynosiło zł. 64.15, wpływy ze składek członkowskich i zasiłków zł. 1500. —, razem po stronie wpływów zł. 1564.15, wydatki na druki, porto, składkę do Międzynarodowego Związku Odlewników — z. 656., saldo na 1-go stycznia 1931 roku — zł. 907.30. Po sprawdzeniu kasowem Ustępujący Zarząd stawia następujący wniosek: Ustępujący Zarząd wnosi, by Walne Zebranie ze względu na to, że Koło Odlewników będzie miało w roku 1931 nieprzewidziane wydatki, związane ze Zjazdem Odlewników, jak również z dalszemi pracami Komisji Nauczania, Komisji Kalkulacyjnej i Komisji Cegły Żeliwiakowej, zechciało upoważnić nowowybrany Zarząd Koła do wydatkowania z sumy saldowej Koła koniecznych sum na wydatki, związane z powyższymi celami. Wniosek przyjęto. c) Kol. St. Ambrożewicz przedstawia podpisaną przez Komisję Rewizyjną księgę kasową, zaś przewodniczący Zebrania kol. prof. S. Okolski stawia wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorjum kasowego i ogólnego. Sprawozdanie przyjęto do wiadomości. Ustępującemu Zarządowi udzielono absolutorjum i wyrażono podziękowanie za owocną pracę.

5. Wybory: na wniosek przewodniczącego Walnego Zebrania powołano jednogłośnie na członków Zarządu Koła na r. 1931 ustępujący Zarząd w całym jego składzie, a więc: a) do Zarządu Koła wybrano — kol. kol. Jerzego Buzka, Kazimierza Gierdziejewskiego, Stanisława Ambrożewicza, Zdzisława Lenartowicza, Romana Szymanderskiego. b) na wniosek kol. J. Kowtunowa wybrano jednogłośnie do Komisji Rewizyjnej — kol. kol. Jana Abratyńskiego, Stefana Jarkowskiego, Józefa Zyberty, c) na wniosek kol. T. Miaskowskiego wybrano jako delegata do Rady Delegatów — kol. Romana Szymanderskiego, a zastępcę kol. Jana Abratyńskiego. d) jako delegata do Rady Naukowo-Technicznej — kol. Kazimierza Gierdziejewskiego, a zastępcę — kol. Józefa Zyberty.

6. Wolne wnioski. a) kol. Gierdziejewski Kaz. przedstawia Zebraniu Ogólnemu sprawę Międzynarodowego Zjazdu Odlewników i Międzynarodowej Wystawy w Medjolanie we wrześniu 1931 r. i proponuje wziąć udział w Zjeździe, o ile będzie ku temu możliwość, natomiast w związku z kryzysem odmówić się od udziału w wystawie. Wniosek przekazano Zarządowi do rozpatrzenia, b) p. St. Kowalski proponuje rozważyć sprawę przyjęcia majstrów odlewników w poczet członków Koła, zorganizować przy Kole sekcję majstrów-odlewników i biuro pośrednictwa pracy. Wniosek przekazano Zarządowi do rozpatrzenia.

Przewodniczący:

/—/ J. Kowtunow.

Sekretarz:

/—/ S. J. Okolski.

Uchwała Walnego Zebrania Stow. Techników w Warszawie W sprawie szkoły im. Staszica.

Na Walnem Zebraniu Członków Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, które odbyło się w dn. 27 marca r. b. zapadła uchwała sprzedaży nieruchomości S-nia przy ul. Polnej nr. 60, w której mieści się gimnazjum państwowe im. Staszica. Założycielami tego gimnazjum byli członkowie S-nia. Walne Zebranie uchwaliło wyrazić uznanie Wszystkim, którzy współdziałali przy powołaniu do życia szkoły im. Stanisława Staszica, przez wpisanie do Księgi Pamiątkowej następującej uchwały:

Zamykając jedną z pięknych kart działalności społecznej Stowarzyszenia Techników w Warszawie, zebrani członkowie na posiedzeniu w dniu 27 marca 1931 r., uważają za swój obowiązek wyrazić gorące słowa najgłębszego uznania tym wszystkim Kolegom Stowarzyszenia, którzy w walce o szkołę polską z rosyjskim rządem zaborczym podjęli czynny udział, myśl tę wprowadzili w czyn przez otwarcie szkoły im. Staszica w dn. 19 stycznia 1906 r. i przez długie lata wychowywali młodzież w duchu narodowym.

Na szczególne uznanie zasługuje ofiarna praca tych wszystkich naszych Kolegów i osób stojących poza Stowarzyszeniem, którzy energią swą, wiedzą i radami fachowemi, jak również pomocą materialną pomogli Stowarzyszeniu do stworzenia szkoły polskiej — do urzeczywistnienia pragnień społeczeństwa; przyczynili się do wzniesienia pięknego gmachu szkolnego, który przekazujemy dziś we władanie Ministerstwa Oświaty, a który po wieczne czasy będzie widomym znakiem dbałości TECHNIKI POLSKIEJ o ducha, myśl i język polski.

Składamy więc wyrazy hołdu pierwszemu inicjatorowi szkoły im. Stanisława Staszica p. inż. Piotrowi Drzewieckiemu, ówczesnemu prezesowi Rady Stowarzyszenia Techników oraz Tym wszystkim, którzy brali czynny udział przy stworzeniu tego niepowszedniego dzieła naszego S-nia, a więc przede wszystkim nieżyjącym już

Kolegom:

Applowi Juljanowi
Balickiemu Tadeuszowi,
Bendetsonowi Ignacemu,
Białowiejskiemu Maksymiljanowi,
Gnoińskiemu Ksaweremu,
Kondratowiczowi Hieronimowi,
Kontkiewiczowi Stanisławowi,
Korniłowiczowi Rafałowi,

Kukszowi Stanisławowi,
Łatkiewiczowi Władystawowi
Obrębowiczowi Kazimierzowi,
Podworskiemu Aleksandrowi,
Straszewiczowi Zygmuntovi,
Świątkowskiemu Józefowi,
Tołwińskiemu Mikołajowi.

A następnie Kolegom:

Boguskiemu Józefowi Jerzemu,
Budkiewiczowi Józefowi,
Chorzewskiemu Maurycemu,
Eberhardtowi Juljanowi
Gembarzewskiemu Leszkowi,
Gołębiowskiemu Aleksandrowi,

Jabłońskiemu Władystawowi,
Kączkowskiemu Józefowi,
Popławskiemu Bartłomiejowi,
Rossetowi Aleksandrowi,
Szenfeldowi Edwardowi,
Wańkowiczowi Wacławowi,

oraz Zydlerowi Janowi, długoletniemu dyrektorowi szkoły, prof. Dicksteinowi Samuelowi, prof. Kudelskiemu Adamowi, p. Anieli Olshewskiej, właścicielce placu, na którym zbudowana została szkoła i wielu innym, którzy swą obywatelską pracą współdziałali Stowarzyszeniu przy organizowaniu i prowadzeniu szkoły.

Wszyscy oni, podejmując świętą walkę o prawa narodowe, zapewne w najśmielszych swych przewidywaniach nie przypuszczali, że wspólny wysiłek ducha i woli zdoła dokonać odzyskania zupełnej wolności Narodu i że wielu z nich doczeka się tej chwili, kiedy gmach szkoły im. Staszica zostanie oddany w ręce polskiego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Ze względu jednak, iż dzieli nas duży okres czasu między datą otwarcia szkoły, a dniem dzisiejszym, nieubłagana zaś konieczność życiowa — śmierć zabrała z grona naszego wielu drogich naszej pamięci Kolegów i licznych ofiarodawców, wzywamy obecnych do uczczenia Ich świetlanej pamięci przez powstanie.

Komunikaty Stowarzyszeń Zrzeszonych i Kół.

XV-to LECIE KOŁA INŻYNIERJI WODNEJ

Koło Inżynierji Wodnej Studentów Politechniki Warszawskiej urządza 10-go maja 1931 r. uroczysty obchód w auli Politechniki 15-tolecia swjej pracy i Zjazd Inżynierów-Seniorów Koła celem zrzeszenia Inżynierów Wodnych przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie i nawiązania ściślejszego kontaktu między obecnymi studentami Wydziału Inżynierji Wodnej a tymi którzy już mury Uczelni opuścili.

Stowarzyszenie Techników w Sosnowcu komunikuje:

We wtorek dnia 28 kwietnia b. r. o godzinie 7-ej i pół wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Techników w Sosnowcu odbędzie się Doroczne Ogólne Zebranie Członków, z następującym porządkiem obrad: 1) Wybór przewodniczącego zebrania 2) Odczytanie protokółów Zwyczajnego i Nadzwyczajnego Ogólnego Zebrania 3) Sprawozdanie Zarządu 4) Sprawozdanie finansowe 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej 6) Zatwierdzenie Budżetu na rok 1931/32 7) Wybory: a) prezesa b) 8 członków Zarządu c) 5-iu członków Komisji Rewizyjnej 8) Wolne wnioski.

- P** 1926 386(438)
B Przgl. Techn. Nr. 9
T BOSIACKI B. inż. Ruch towarowy i gospodarka na polskich drogach wodnych w wschodnich w 1924 r. 1470 sl. + 6 tabl.
- P** 1926 658.516.1 : 621.774
B Przgl. Techn. 10
T KUCZEWSKI WŁ. inż. Dążenia w normalizacji rur metalowych w Polsce i zagranicą 1580 sl. + 3 rys.
- P** 1926 669.1
B Przgl. Techn. Nr. 10
T GIERDZIEJEWSKI K. inż. met. Materiały w sprawie nowych metod badania żeliwa. 1760 sl.
- P** 1926 691.54 + 666.98
B Przgl. Techn. Nr. 11, 13 i 14
T PASZKOWSKI WACŁAW inż. prof. Pol. Warsz. Racjonalne wytwarzanie betonu w świetle prac amerykańskich. 3370 sl + 20 rys. + 5 tabl.
- P** 1926 621.132
B Przgl. Techn. Nr. 11
T DĄBROWSKI J. inż. Nowy polski parowóz osobowy serji Os 24. 2000 sl. + 6 rys + 2 tabl.
- P** 1926 621.833
B Przgl. Techn. Nr. 11
T KRASSOWSKI S. inż. Kilka słów o kołach zębatych o uzębieniu wewnętrznym. 790 sl. + 4 rys.
- P** 1926 662.753
B Przgl. Techn. Nr.
T ZAWADZKI J. dr. prof. Pol. Warsz. Węgiel, jako źródło paliwa ciekłego i jako surowiec chemiczny. 2910 sl.
- P** 1926 661.5
B Przgl. Techn. Nr. 12 i 14
T GRABOWKI CZ. prof. Pol. Warsz i JAŁWINSKA J. asyst. Pol. Warsz Zasady działania aparatu do rektyfikacji powietrza metodą Louidego w oświetleniu graficznym. 2530 sl. + 6 rys.
- P** 1927 661.5
B Przgl. Techn. Nr. 11, 14, 22, 23 i 24
T BERGER E. inż. Wytwarzanie azotniaku i jego przeróbka. 6050 sl. + 13 rys.
- P** 1926 661.5
B Przgl. Techn. Nr. 12 i 14
T TRYDLENDER J. H. Nowoczesne metody syntezy amoniaku z azotu i wodoru. 3570 sl. + 6 rys.
- P** 1926 66 : 338(438)
B Przgl. Techn. Nr. 12
T HEMPEL ST. dr. Przemysł chemiczny na Górnym Śląsku. 980 sl.
- P** 1926 66 : 338(438)
B Przgl. Techn. Nr. 12
T TRĘPKA E. inż. Możliwość polskiego przemysłu chemicznego. 1190 sl.
- P** 1926 66
B Przgl. Techn. Nr. 12
T WOJNICZ-SIANOŻECKI ppłk. inż. Nacznia kwasoodporne i ogniotrwałe a rozwój przemysłu chemicznego. 2030 sl.
- P** 1926 625.861
B Przgl. Techn. Nr. 13
T BOROWSKI L. inż. O przydatności kamienia polnego do budowy i utrzymania dróg bitych o różnej intensywności ruchu. 1200 sl. + 2 wykr.
- P** 1929 358.23
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień, wrzesień) zesz. 2 — 3. t. VI Saper.
T DĄBKOWSKI STEFAN płk. Szkolenie zimowe kadry zawodowej. 1600 sl.
- P** 1929 358.3 : 621.32
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień wrzesień) zesz. 2 — 3. t. VI Saper.
T JÓZWICKI STANISŁAW por. Organizacja plutonu reflektorów przeciwlotniczych podczas walki. 1100 sl. + 2 rys.
- P** 1929 358.3
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień wrzesień) zesz. 2 — 3 t. VI Saper.
T STARZYŃSKI ROMAN mjr. dypl. Organizacja inżynierji w wojsku czechosłowackiem. 840 sl. + 1 rys.
- P** 1929 621.397
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień wrzesień) zesz. 2 — 2 t. VI Łączność.
T PLEBAŃSKI JÓZEF inż. System Marcconi — Wright dla przesyłania rysunków na odległość. 2520 sl. + 6 rys.
- P** 1929 621.396.1
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień wrzesień) zesz. 2 — 3 t. VI Łączność.
T BIAŁOWIEJSKI STANISŁAW por. Krótkofalarstwo i jego znaczenie dla potrzeb państwa. 4160 sl. + 8 rys.
- P** 1929 621.3
B Przgl. Wojsk. Techn. (sierpień wrzesień) zesz. 2 — 3 t. VI Łączność.
T Dziewięciolecie przemysłu elektrotechnicznego. 2100 sl. + 7 tab.

Do członków zrzeszeń technicznych

Redakcja „Wiadomości Zw. P. Z. T.“ niniejszym zwraca się do członków Związku z zawiadomieniem, że, dzięki porozumieniu z redakcją „Gazety Handlowej“, członkowie Związku mogą abonować „G. H.“ na specjalnych uogólnionych warunkach, t. j. 12 zł. kwartalnie

Czynimy to w przeświadczeniu, że napewno wielu z panów członków Związku zechce skorzystać z tych warunków, ponieważ

„GAZETA HANDLOWA“

Wydawana przez „Ajencję Wschodnią“ w Warszawie, jest jedynym codziennym organem gospodarczym, w którym omawiane są w sposób wyczerpujący różnorodne sprawy, dotyczące finansów przemysłu, handlu, rolnictwa, rzemiosł i t. p.

W specjalnych dodatkach „Gazeta Handlowa“ propaguje poszczególne gałęzie przemysłu i handlu w sposób ilustracyjny, z podkreśleniem strony technicznej, urządzeń fabrycznych, instalacji i t. d.

Dzięki oddziałom „Ajencji Wschodniej“ i licznym korespondentom, „Gazeta Handlowa“ jest równomiernie rozprowadzana po całym kraju, abonowana przez różne organizacje i instytucje zawodowo-gospodarcze, urzędy, przedsiębiorstwa, fabryki, firmy i t. d. Promieniowanie „Gazety Handlowej“ jest, jak na nasze stosunki względnie szerokie i obejmuje całość życia gospodarczego. W interesie inżynierów i techników leży czytanie i abonowanie „Gazety Handlowej“, zabieranie w niej głosu i popieranie wydawnictwa wśród swego otoczenia, gdyż „Gazeta Handlowa“ istotnie oddaje duże usługi życiu gospodarczemu.

Ponieważ nasze Wiadomości nie są w stanie pomieścić na swych łamach tyle materiału w sprawach gospodarczych, przeto „Gazeta Handlowa“ może być bardzo dobrem uzupełnieniem tematów pracy gospodarczej, propagowanych w naszym wydawnictwie.

Abonament „Gazety Handlowej“ przyjmuje

administracja (NOWY ŚWIAT 16)

(Początek patrz 2 str. okładki)

PODZIAŁ CZYNNOŚCI

w Zarządzie Stowarzyszenia Techników Polskich
w Warszawie
na rok 1931/32.

Prezes	kol. Rodowicz Stanisław
I Wice-Prezes	„ Klarner Czesław
II Wice-Prezes	„ Baranowicz Roman
Sekretarz	„ Kłossowski Mieczysław
Zastępca Sekretarza	„ Różański Józef
Skarbnik	„ Potemski Edward
Zastępca Skarbnika	„ Manduk Stanisław
Gospodarz Klubu	„ Czempiński Klemens
Zastępca Gospodarza Klubu	„ Łada Zygmunt
Gospodarz Gmachu	„ Myszczyński Ignacy
Zastępca Gospodarza Gmachu	„ Filipowski Stanisław

DELEGACJE:

do Rady Delegatów	kol. Bolechowski Jan i
„ „ „ „	„ Kłossowski Mieczysław
do Rady Naukowo-Technicznej	„ Płuzański Stanisław
do Wydziału Posiedz. Techn.	„ Gierdziejewski Kazimierz
do Komitetu Bibliotecznego	„ Rodowicz Stanisław
do Wydziału Wydawn. Techn.	„ Odlanicki-Poczobut M.
do Przeglądu Technicznego	„ Manduk Stanisław i
„ „ „ „	„ Odlanicki-Poczobut M.
do Sądu Koleżeńskiego	„ Potemski Edward
do Komitetu Kwalifikacyjn.	„ Baranowicz Roman
do Drukarni Technicznej	„ Czempiński Klemens
do Zw. Polsk. Zrzesz. Techn.	„ Rodowicz Stanisław
„ „ „ „	„ Różański Józef i
„ „ „ „	„ Myszczyński Ignacy

Warszawa, dnia 21 kwietnia 1931 r.

III. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 36—Holenderskie T-wo dysponuje stanowiskami dla inżynierów (różnych specjalności) na wyjazd do Indyj. Zainteresowani winni bezpośrednio zgłaszać się o informacje pod adresem: Algemeen Handels- en Informatie Bureau Nederlandsch-Indie, Indische Bemiddelings-Bode Gravenhage-Holland, Postbox 366. Konsulat Holenderski przestrzega przed zbyt poważnym traktowaniem ogłoszenia o posadach dla inżynierów w Indiach Holenderskich. Zdaniem Konsulatu akcja ta ma na celu werbowanie kandydatów, których eksploatuje się za pośrednictwem przymusu prenumeraty dwutygodniowych biuletynów o stanowiskach.
- 40—Wakuje stanowisko DYREKTORA Państw. Szk. Rzem. Przem. w Suwałkach. Kandydaci inżynierowie-mechanicy dypl. z dłuższą praktyką zawodową mogą składać podania z załączeniem świadectw i dowodów do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego (W-wa, Bagatela 12).

POSZUKUJĄ PRACY:

- 33—INŻYNIER-MECHANIK z praktyką warsztatową, biurową, ogólno-administracyjną na stanowiskach zastępczych i samodzielnych przyjmie posady od zaraz; gwarancja wydajnej i owocnej pracy.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Katowice, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

górnictwa,
hutnictwa,
przemysłu
i budownictwa.

9 OKR. SZEFOSTWO BUDOWNICTWA L. dz. 3689 Bud. I. 31 Tel. 9

PRZETARG

9 OKRĘGOWE SZEFOSTWO BUDOWNICTWA W BRZEŚCIU n.B.

ogłasza przetarg nieograniczony na budowę 5-ciu budynków murowanych parterowych w garnizonie Słonim, oraz 4-ch budynków murowanych parterowych w garnizonie Baranowicze.

Przy wykonaniu powyższej budowy obowiązują warunki ogólne i szczególne dla budowl wojskowych.

Wadium w wysokości 3% od oferowanej sumy należy wpłacić do Kasy Skarbowej, a dowód wpłacenia dołączyć do oferty.

TERMINY SKŁADANIA OFERT:

- 1) na budowę w garnizonie Baranowicze do dnia 12 maja 1931 r. do godz. 12-ej.
- 2) na budowę w garnizonie Słonim do dnia 15 maja 1931 r. do godz. 12-ej poczem nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Budynki w garnizonie Baranowicze mają być ukończone do dnia 1 lipca 1931 r.

Szefostwo budownictwa zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów.

Bliższych informacji udziela referat budowlany 9 Okr. Szef Bud. w górzynach rządowych, gdzie również można przejrzeć projekty budowy oraz nabyć za zwrotem kosztów druki kosztorysowe i ofertowe.

Wszelkie pomyłki w ofercie będą interpretowane na korzyść Skarbu Państwa.

Szef Budownictwa OK. IX.

(-) KINEL inż. major.

Brześć n/B., dnia 25. IV 1931 r.